

Actualia Gerechtelijk Recht

Sven Sobrie
Advocaat Omega Law
Research Fellow KU Leuven

1

Agenda

1. Verjaringsstuitende ingebrekestelling
2. Keuze van tegenpartijen
3. Cautio judicatum solvi
4. Overlegging van stukken en GDPR
5. Voorwerp van het bewijs
6. Beschikkingsbeginsel vs. Taak van de rechter
7. Indexatie RPV
8. RPV en tweedelijnsbijstand
9. Hoger beroep tegen beslissingen alvorens recht te doen
10. Onsplitsbaarheid
11. Belang bij hoger beroep
12. Uitlegging en verbetering vonnis

2

1

Verjaringstuitende ingebrekestelling

3

Verjaringsstuitende ingebrekestelling

- 2244 § 2 OBW ('advocatenakte')
- Eénmalige stuiting, maximaal een jaar
- Veel vormvereisten
  - Aangetekende zending met ontvangstbewijs
  - Vergewissing juiste gegevens via administratief document van max. 1 jaar oud
  - Verplichte vermeldingen & handtekening advocaat / gerechtsdeurwaarder

4

Verjaringsstuitende ingebrekestelling

- Cass. 15 juni 2020

“Artikel 2244, § 2, Burgerlijk Wetboek verleent slechts verjaringsstuitende werking aan een buitengerechtelijke ingebrekestelling indien voldaan is aan alle strikte voorwaarden die in deze wetsbepaling zijn bepaald.

Een ingebrekestelling bij aangetekende brief zonder ontvangstbewijs, ook al zou blijken dat de zending de geadresseerde heeft bereikt, voldoet niet aan die voorwaarden en heeft bijgevolg geen stuitende werking”

Verjaringsstuitende ingebrekestelling

- GwH 11 maart 2021, 44/2011:

- ✓ Wél stuitende werking aan onregelmatige dagvaardingen (cfr. artn. 2246-2247 OBW en 700 Ger.W.)
- ✓ Ook andere rechtshandelingen blijven stuitende werking behouden, ondanks formele onregelmatigheid (zie bv. art. 40 Taalwet Gerechtszaken)
- ✓ Getuigt *“van een geleidelijke versoepeling van het formalisme dat door de wetgever wordt geëist opdat een rechtshandeling de verjaring op geldige wijze zou stuiten”*
- ✓ Discriminerend om diezelfde soepelheid niet te hanteren bij de advocatenakte
- ✓ Bovendien dreigen partijen anders te kiezen voor dagvaarding i.p.v. buitengerechtelijke stuiting => gerechtelijke achterstand

Verjaringsstuitende ingebrekestelling

- Cass. 17 maart 2023

“De ingebrekestelling waarop het juiste adres is vermeld op het ogenblik van verzending heeft, mits aan de overige vereisten is voldaan, stuitende werking, ook al heeft de verzender zich niet van de juistheid van het adres vergewist aan de hand van een administratief document van minder dan een maand oud. De miskening van de verificatieplicht door de verzender, die voor rekening van de schuldeiser optreedt, doet in dat geval immers geen afbreuk aan het door de wet beoogde doel, namelijk dat de schuldenaar kennis neemt van de stuiting van de verjaring, zodat een afwezigheid van stuitende werking nodeloos afbreuk zou doen aan de rechtmatige verwachtingen van de schuldeiser”

Keuze van tegenpartijen

Keuze van tegenpartijen

- Casus: nietigverklaring meerpartijenovereenkomst
- Alle partijen in geding betrekken? Zo ja, grondslag?
  - ✓ Onsplitsbaarheid? Enkel van toepassing op rechtsmiddelen!
  - ✓ Schorsing van rechtspleging? Zie nochtans art. 811 Ger.W. (*"De hoven en rechtbanken kunnen niet ambtshalve bevelen dat een derde in het geding wordt betrokken"*)

Keuze van tegenpartijen

- Cass. 30 september 2022

"Uit geen enkele wetsbepaling volgt dat een vordering strekkende tot nietigverklaring van een meerpartijenovereenkomst, zelfs al strekt deze ertoe deze overeenkomst integraal te horen vernietigen, slechts kan worden ingewilligd wanneer alle contractspartijen in het geding betrokken zijn"

- Dagvaarden van alle partijen is niet verplicht, maar allicht wel opportuun ...
- Vgl. Nederland: *exceptio plurium litis consortium* (bv. Ger.Amst. 24/7/2018)

Cautio judicatum solvi

11

Cautio judicatum solvi

- Artn. 851-852 Ger.W.
- Borgstelling door buitenlandse eiser, ter bescherming van Belgische verweerder
  - Kostenveroordeling
  - Evt. tegenvordering wegens procesmisbruik
- Opwerpen *in limine litis*
  - Rechter heeft discretionaire beoordelingsvrijheid
  - Procedure geschorst tot borg wordt gesteld (indien borgstelling uitblijft => afwijzen eis o.g.v. procesmisbruik)
  - Vrijgave consignatie best anticipatief vorderen in conclusie als eiser/verweerder

12

Een problematische exceptie

- EU: principe van equivalentie (HvJ 20 maart 1997, C-323/95)
- Bilaterale verdragen
- Art. 6 EVRM (zie bv. EHRM 28 oktober 1998, Aït-Mouhoub t./Frankrijk)
- Art. 10 & 11 GW: GwH 11 oktober 2018, 135/2018
  - Ongelijke behandeling t.a.v. Belgische expats zonder activa in België
  - Wetgever krijgt tijd tot 31 augustus 2019

13

Een problematische exceptie

- Bal in kamp van wetgever
  - Exceptie afschaffen
  - Exceptie aanpassen (nationaliteitscriterium vervangen door territorialiteitscriterium)

- Cass. 10 maart 2023

“Een grondwetsconforme interpretatie van artikel 851 Gerechtelijk Wetboek, overeenkomstig voormeld arrest van 11 oktober 2018, houdt in dat de bedoelde exceptie kan worden opgeworpen tegen elke eiser, ongeacht zijn nationaliteit, die in het buitenland woont of verblijft en in België over onvoldoende vermogen beschikt om in te staan voor de financiële gevolgen van een eventuele veroordeling, tenzij een internationale overeenkomst tot vrijstelling van borgstelling geldt”

=> Merk op: EU burgers opnieuw in het vizier! (equivalentie)

14

Overlegging van stukken en GDPR

15

GDPR en burgerlijke procesvoering

- Art. 5.1 (b) AVG: persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt
=> In rechte overgelegde gegevens werden (in regel) niet verzameld met het oog op aanwending in rechte!
- Art. 6.1 (e) AVG laat anderzijds ruimte voor verwerking noodzakelijk voor de vervulling van een 'taak van algemeen belang' of van een 'taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag'
- Bovendien: recht op bewijs als onderdeel van recht op doeltreffende voorziening in rechte

16

HJEU 2 maart 2023, C-268/21

- Bevel tot overlegging van persoonsgevoelige informatie niet *a priori* uitgesloten
=> rechtspraak als taak van algemeen belang en openbaar gezag
- Rechter moet evenwel het beginsel van minimale gegevensverwerking respecteren, en dus:
  - “bepalen of het verstrekken van persoonsgegevens toereikend en ter zake dienend is om het door de toepasselijke bepalingen van nationaal recht nagestreefde doel te verwezenlijken en of dit doel niet kan worden bereikt door gebruik te maken van **minder indringende bewijzen** met het oog op de bescherming van de persoonsgegevens van een groot aantal derden, zoals bijvoorbeeld door het horen van bepaalde getuigen”
  - “overwegen **aanvullende maatregelen** te nemen op het gebied van gegevensbescherming, zoals de in artikel 4, punt 5, AVG gedefinieerde pseudonimisering van de namen van de betrokkenen of elke andere maatregel om de inmenging in het recht op bescherming van persoonsgegevens als gevolg van de overlegging van een dergelijk document tot een minimum te beperken”

Cass.fr. 8 maart 2023, 21-12.492

- Bevel tot overlegging van loonfiches in kader van discussie over loondiscriminatie

“la communication des bulletins de salaires de huit autres salariés occupant des postes de niveau comparable au sien dans des fonctions d’encadrement, commerciales ou de marché, avec occultation des données personnelles à l’exception des noms et prénoms, de la classification conventionnelle, de la rémunération mensuelle détaillée et de la rémunération brute totale cumulée par année civile”

- ‘Inversie’: alles onleesbaar maken behalve ... !

Art. 871bis Ger.W.(bedrijfsgeheimen)

§ 2. De rechter kan bovendien, op een met redenen omkleed verzoek van een belanghebbende partij of op eigen initiatief, de volgende **specifieke maatregelen nemen om de vertrouwelijkheid te bewaren** van een bedrijfsgeheim of een vermeend bedrijfsgeheim dat tijdens een gerechtelijke procedure wordt gebruikt of genoemd:

1° de toegang tot de documenten die bedrijfsgeheimen of vermeende bedrijfsgeheimen bevatten die de partijen of derden hebben ingediend, volledig of gedeeltelijk beperken tot de personen of categorieën van personen die hij uitdrukkelijk aanwijst;

2° de toegang tot hoorzittingen waarin die bedrijfsgeheimen of vermeende bedrijfsgeheimen openbaar kunnen worden gemaakt, en tot de verslagen of afschriften van deze hoorzittingen, beperken tot de personen of categorieën van personen die hij uitdrukkelijk aanwijst;

3° een niet-vertrouwelijke versie van rechterlijke uitspraken ter beschikking stellen aan anderen dan degenen die tot de uitdrukkelijk aangewezen personen of categorieën van personen bedoeld onder de bepalingen 1° en 2° behoren, waarin de delen die de bedrijfsgeheimen bevatten, zijn geschrapt of bewerkt.

De in het eerste lid, 1° en 2°, bedoelde uitdrukkelijk aangewezen personen of personen die behoren tot uitdrukkelijk aangewezen categorieën van personen mogen niet talrijker zijn dan nodig is om ervoor te zorgen dat wordt voldaan aan het recht voor de partijen bij de gerechtelijke procedure op een doeltreffende voorziening in rechte en op een eerlijk proces, en onder die personen bevindt zich ten minste één natuurlijk persoon van elke partij alsmede de respectieve advocaten of andere vertegenwoordigers van deze partijen bij de gerechtelijke procedure

§ 3. Bij zijn beslissing over de in paragraaf 2 bedoelde maatregelen **beoordeelt de rechter de evenredigheid ervan**. Hij neemt hierbij in het bijzonder het waarborgen van het **recht op een doeltreffende voorziening en op een eerlijk proces** in acht, alsmede de **rechtmatige belangen van de partijen en, indien van toepassing, van derden**, alsook de mogelijke schade voor een van de partijen en, indien van toepassing, voor derden, als gevolg van het bevelen of afwijzen van dergelijke maatregelen.

Quid partijen en advocaten?

- Neerleggen als stuk van persoonsgevoelige informatie
  - Absoluut noodzakelijk?
  - Anonimiseren waar mogelijk
- Sanctie?
  - Optreden GBA
  - Wering uit de debatten?

Voorwerp van het bewijs

21

Wat moet worden bewezen?

- Art. 8.3 (nieuw) BW
- Enkel feiten, niet het recht
- Géén feiten van algemene bekendheid & ervaringsregels
  - Cass. 26 mei 2020 (corona)
  - Cass. 23 juni 2020 (sensibiliseringscampagnes overdreven snelheid)
- Geen feiten die door partijen niet betwist zijn

22

Cass. 16 september 2022

1. *“In de regel moeten enkel betwiste feiten worden bewezen”*
2. *“Behoudens in geval van een procedureakkoord mag de rechter niet-betwiste feiten ambtshalve in twijfel trekken”*
3. *“Indien de uitspraak zou indruisen tegen een wetsbepaling van openbare orde, laat een procedureakkoord de vrijheid van de rechter onverlet”*

Rechter kan dus inzake onderhoudsgelden (= openbare orde) ambtshalve een niet-betwist inkomen niet bewezen achten en verwerpen

Cass. 16 september 2022

Kritiek:

- Waarom nadruk op openbare-orde karakter van onderhoudsgeld?
- *Quid* recht van verdediging? Heropening debatten vooraleer niet-betwist feit in twijfel te trekken?
- *Quid* praktische implicaties (stukkenbundel)?
- *Quid* art. 8.3 BW?

Beschikkingsbeginsel vs. Taak van de rechter

25

Beschikkingsbeginsel vs. Taak van de rechter

- Partijen bepalen de grenzen van het geschil (en i.h.b. het voorwerp van de vordering) ...
- ... en de rechter moet het juiste recht toepassen op dit geschil

“De rechter is ertoe gehouden het geschil te beslechten overeenkomstig de daarop van toepassing zijnde rechtsregels, en hij heeft de plicht ambtshalve de rechtsmiddelen op te werpen waarvan de toepassing geboden is door de feiten die de partijen in het bijzonder hebben aangevoerd tot staving van hun eisen”

26

Quid restitutie na ontbinding / vernietiging?

- Cass. 1 februari 2019

“De appelrechters die de nietigheid van de kredietovereenkomsten uitspreken en de gevolgen hiervan niet regelen omdat de bank 'geen restitutievordering op grond van de nietigverklaring van de kredietovereenkomst stelt', schieten te kort aan hun verplichting om het geschil te beslechten op grond van de daarop van toepassing zijnde rechtsregels”

= restitutie als rechtgevolg (van nietigheid / ontbinding)

Quid restitutie na ontbinding / vernietiging?

- Cass. 10 februari 2022

“Het algemeen rechtsbeginsel van de autonomie van de procespartijen of het beschikkingsbeginsel houdt in dat het uitsluitend aan de partijen toekomt om te bepalen welke vorderingen zij instellen en dat de rechter slechts over de door de partijen ingestelde vorderingen kan oordelen. Hieruit volgt dat de rechter niet kan oordelen over de restitutie van een prestatie na vernietiging of ontbinding van een overeenkomst wanneer geen vordering tot restitutie werd ingesteld”

= restitutie als vordering

“De rechter heeft evenwel de mogelijkheid om de partijen uit te nodigen standpunt in te nemen over de restitutie en in voorkomend geval een vordering in dat verband in te stellen”

Beschikkingsbeginsel vs. Taak van de rechter (bis)

29

Kostenveroordeling?

- Art. 1017 Ger.W.: ambtshalve verwijzing van de verliezende partij in de kosten

“le juge statue sur la charge des dépens indépendamment de toute demande des parties”

(Cass. 16 januari 2023)

- Art. 1021 Ger.W.: vereffening vereist kostenopgave, anders worden kosten aangehouden

“Uit de voormelde wetsbepaling volgt dat wanneer de kosten in het vonnis niet werden vereffend, ongeacht of dit te wijten is aan een gebrek aan omstandige opgave van de kosten of aan een vergetelheid van de rechter, de beslissing omtrent de vereffening van de kosten wordt geacht te zijn aangehouden”

(Cass. 25 januari 2021)

30

Quid RPV te laag begroot?

- Cass. 26 april 2018 (zie ook reeds Cass. 18 september 2014):

“Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat de verweerster een rechtsplegingsvergoeding voor de procedure in hoger beroep vorderde van 11.000 euro.

De appelrechters veroordelen de eiseres tot het betalen van een rechtsplegingsvergoeding voor de procedure in hoger beroep van 12.000 euro, namelijk het basisbedrag ‘geïndexeerd zoals van toepassing op het ogenblik van de inberaadname’. Zij kennen aldus een hoger bedrag toe dan gevorderd en schenden bijgevolg artikel 1138, 2°, Ger.W”

= RPV als vordering

Quid RPV te laag begroot?

- Cass. 13 januari 2023 (zie ook Cass. 3 maart 2023 en Cass. 21 april 2023):

“Behoudens wanneer een procedureakkoord omtrent de omvang van de rechtsplegingsvergoeding dan wel een grond of een verzoek tot afwijking van het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding voorligt, dient de rechter ambtshalve het met toepassing van de bepalingen van het Tarief Rechtsplegingsvergoeding correcte basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding te bepalen.

De rechter die zodoende met toepassing van de bepalingen van het Tarief Rechtsplegingsvergoeding het correcte basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding bepaalt, miskent niet het algemeen rechtsbeginsel houdende de autonomie van de procespartijen in het civiele geding”

= RPV als rechtsgevolg (van veroordeling)

(opm.: *quid* verplichting tot opgave van kosten ex art. 1021 Ger.W.?)

Beschikkingsbeginsel vs. Taak van de rechter (ter)

33

Exceptie van verjaring

- Art. 2223 BW: *“De rechter mag het middel van verjaring niet ambtshalve toepassen”*
- Cass. 13 januari 2023:

“Deze bepaling doet geen afbreuk aan de verplichting van de rechter om het middel van de verjaring op te werpen wanneer de door de verweerder in het bijzonder ter ondersteuning van zijn verweer aangevoerde feiten daartoe nopen”

- *Quid* art. 27 Ger.W. (gezag van gewijsde) e.d.m.?

34

Indexatie RPV

35

Indexatie RPV

- Art. 8 RPV-KB: telkens als het indexcijfer (basis 2004: **105,87**) met 10 punten stijgt of daalt, worden de bedragen met 10 procent vermeerderd of verminderd.

Februari 2011:	116,33	+ 10%
Mei 2016:	126,17	+ 10%
Mei 2021:	135,93	+ 10%
Maart 2022:	146,50	+ 10%
Oktober 2022:	156,93	+ 10%
Februari 2023	155,39	- 10%?

(p.m.: hervorming in HB: RPV voor eerste aanleg berekenen aan toenmalig tarief: Cass. 1 maart 2019)

36

RPV en tweedelijsbijstand

37

RPV en tweedelijsbijstand

- 1022, vierde lid Ger.W. (oud):

“Indien de in het ongelijk gestelde partij van de tweedelijs juridische bijstand geniet, wordt de rechtsplegingsvergoeding vastgelegd op het door de Koning vastgestelde minimum, tenzij in geval van een kennelijk onredelijke situatie. De rechter motiveert in het bijzonder zijn beslissing op dat punt”

- Discussie: kan de rechter (enkel) verhogen, (enkel) verlagen, of beide?

38

RPV en tweedelijnsbijstand

- GwH 18 december 2008, nr. 182/2008:

“Ofschoon in de parlementaire voorbereiding is verklaard dat die uitzondering het mogelijk maakt om de vergoeding te verhogen tot boven het minimum, maar nooit om die tot onder dat minimum te verlagen (Parl. St., Kamer, 2006-2007, DOC 51-2891/002, p. 14), bevat de tekst van artikel 1022, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek geenszins een dergelijke beperking. Bovendien is een dergelijke interpretatie van artikel 1022, vierde lid, onbestaanbaar met de in B.7.3 vermelde standstill-verplichting”

RPV en tweedelijnsbijstand

- Nieuw art. 1022, vierde lid Ger.W.:

*“Indien de in het ongelijk gestelde partij van de tweedelijns juridische bijstand geniet, wordt de rechtsplegingsvergoeding vastgelegd op het door de Koning vastgestelde minimum, tenzij in geval van een kennelijk onredelijke situatie. Wat dit punt betreft, omkleedt de rechter zijn beslissing **tot verlaging** met bijzondere redenen”*

- Zie ook *Parl.St. Kamer 52-2313/003, 2:*

“Een verhoging is derhalve strijdig met de Grondwet, inzonderheid de standstill-verplichting”

- En toch: Cass. 9 maart 2023:

*“[L'article 1022, al. 4] autorise le juge à fixer l'indemnité de procédure à un **montant plus ou moins élevé** que le minimum établi par le Roi.*

Le moyen, qui soutient qu'elle n'autorise que la réduction de l'indemnité de procédure sous ce minimum, manque en droit.”

HB tegen beslissing alvorens recht te doen

41

Hoger beroep tegen beslissing alvorens recht te doen

- Art. 1050, lid 2 Ger.W.: samen met hoger beroep tegen eindvonnis
- Vroeger: tóch onmiddellijk appellabel indien maatregel betwist werd, want dan 'eindbeslissing' (zie bv. Cass. 24 januari 2013)
- Nu: betwisting doet niet langer afbreuk aan karakter van beslissing alvorens recht te doen (Cass. 12 februari en 11 juni 2021)

"De rechter die een voorafgaande maatregel beveelt om de vordering te onderzoeken of een tussengeschil te regelen dat betrekking heeft op een dergelijke maatregel, velt een beslissing alvorens recht te doen, zelfs indien hij aldus een betwisting betreffende de voorafgaande maatregel definitief beslecht"

42

Hoger beroep tegen beslissing alvorens recht te doen

- Zie en vgl. inzake hoger beroep tegen beslissing van inwendige aard:
  - Art. 1046 Ger.W.: Beslissingen of maatregelen van inwendige aard, zoals bepaling van de rechtsdag, uitstel, weglating van de rol en doorhaling, alsmede vonnissen waarbij wordt bevolen dat partijen in persoon moeten verschijnen, zijn niet vatbaar voor verzet of hoger beroep.
  - Cass. 10 februari 2023: *“Een beslissing van inwendige aard zoals een uitstel van onbepaalde duur wordt niet appellabel omdat daaromtrent tussen de partijen discussie bestond en zij erover debat hebben gevoerd”*

Hoger beroep tegen beslissing alvorens recht te doen

- *Quid* betwisting over **toelaatbaarheid** maatregel? Cass. 16 september 2022, C.21.0405.N:

“Dit geldt ongeacht of de betwisting die over de gevorderde voorafgaande maatregel werd gevoerd betrekking heeft op de noodzakelijkheid of de opportuniteit dan wel op de wettigheid of de toelaatbaarheid van deze maatregel”

- *Quid* **feitelijke** vaststellingen? Cass. 16 september 2022, C.22.0035.N:

“De omstandigheid dat de rechter daarbij feitelijke vaststellingen doet, met beoordeling van de middelen van de partijen, neemt niet weg dat het gaat om een beslissing alvorens recht te spreken waartegen geen onmiddellijk hoger beroep openstaat. Bij de bedoelde beoordeling beslecht hij immers geen geschilpunt in de zin van artikel 19, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek. Hij beoordeelt enkel, alvorens enig geschilpunt te beslechten, de vordering tot het bevelen van een voorafgaande maatregel”

Hoger beroep tegen beslissing alvorens recht te doen

- *Quid* **juridische** vaststellingen?

- Grensoverschrijdend geschil voor Belgische rechter
- Partij vraagt voorlopige maatregel in afwachting van uitspraak ten gronde
- Belgische rechter beperkt zich in tussenvonnissen uitdrukkelijk tot voorlopige maatregel
- Oordeelt daarbij o.m. dat hij rechtsmacht heeft om voorlopige maatregel op te leggen ...
- ... doch baseert die 'preliminaire' rechtsmacht op zijn rechtsmacht 'ten gronde' (cfr. HvJ C-391/95: "de rechter die uit hoofde van één van de bevoegdheidsgronden van het Executieverdrag bevoegd is van het bodemgeschil kennis te nemen, is dus tevens bevoegd voorlopige of bewarende maatregelen te gelasten")

Eindbeslissing (rechtsmacht ten gronde)?

Of slechts (juridische vaststelling in het kader van) voorlopige maatregel?

Onsplitsbaarheid

Onsplitsbaarheid

- Art. 31 Ger.W.: *materiële* onmogelijkheid tot gezamenlijke tenuitvoerlegging vonnis en (andersluidend) arrest
  - Strikte interpretatie: intellectuele onmogelijkheid niet voldoende
  - Geldsomveroordelingen nooit onsplitsbaar
  - Zie nog bv. Cass. 20 april 2023 (ingesloten perceel)
- Art. 1053 Ger.W.:
  - Hoger beroep richten tegen alle tegenpartijen;
  - Alle andere partijen in hoger beroep betrekken ten laatste voor sluiting debatten.

Cass. 2 september 2021 en 13 juni 2022

- Onsplitsbaar geschil (rangregeling na openbare verkoop)
- Beroepsakte vermeldde (slechts) enkele tegenpartijen als 'gedaagden', de overige tegenpartijen werden vermeld als 'op te roepen partijen' / 'aanwezige partijen'

"Aangezien de ontvankelijkheid van het hoger beroep de openbare orde raakt, dient de appelrechter ambtshalve [...] na te gaan of het hoger beroep, gelet op het voorwerp ervan, is gericht tegen alle partijen wier belang in strijd is met dat van de appellent, ongeacht de kwalificatie van die partijen door de appellent in zijn akte tot hoger beroep"

Belang bij hoger beroep

49

Belang bij hoger beroep

- *Materieel* belang (verbetering rechtspositie) vs. *Procedureel* belang (gelijk gekregen of niet)
- Cass. 16 juni 1986:

*“Overwegende dat de bepalingen van de Arbeidsongevallenwet die de vaststelling van de vergoedingen regelen, de **openbare orde raken**; dat artikel 6, § 3, van de wet bepaalt: «De rechter ziet bij uitspraak over de rechten van de getroffene en zijn rechthebbenden na of de bepalingen van deze wet nageleefd worden»;*

Overwegende dat de rechter in hoger beroep, zowel als de eerste rechter, ertoe gehouden is, binnen de perken van de hem voorgelegde vordering, de arbeidsongevallenvergoedingen toe te kennen waarop de getroffene of zijn rechthebbenden wettelijk aanspraak kunnen maken; dat hij onder meer een hogere graad van arbeidsongeschiktheid kan toekennen dan die welke de deskundige voorstelt en waarmee de getroffene zijn instemming heeft betuigd;

*Dat de getroffene derhalve **belang kan hebben om hoger beroep in te stellen tegen een vonnis dat uitspraak over zijn recht op arbeidsongevallenvergoeding doet, ook al is die uitspraak conform zijn conclusie**”*

50

Belang bij hoger beroep

- Cass. 15 september 2006:

“In burgerlijke zaken kan een partij hoger beroep instellen indien haar belang wordt geschaad door de beroepen beslissing.

*Een dergelijk belang is voorhanden wanneer het hoger beroep strekt tot de **rechtzetting van een vergissing** door een partij begaan in eerste aanleg”*

- Cass. 9 december 2022:

“In burgerlijke zaken kan een partij hoger beroep instellen indien haar belangen worden geschaad door de beroepen beslissing.

*Een dergelijk belang is voorhanden wanneer het hoger beroep strekt tot het **herstel van een vergissing of een verzuim** of tot de **aanvulling van rechtsgronden** die hadden kunnen leiden tot een andersluidende, voor deze partij gunstige beslissing van de eerste rechter”*

Belang bij hoger beroep

- Zie en vgl. inzake de ontvankelijkheid van een voorziening in cassatie Cass. 22 januari 2015:

“Wanneer blijkt uit haar geschriften voor het hof van beroep dat een procespartij uitdrukkelijk de ontvankelijkheid van het beroep van een andere partij heeft aanvaard, heeft zij er geen belang bij om kritiek uit te oefenen op de beslissing van het bestreden arrest die, in overeenstemming met die geschriften, dat beroep ontvankelijk verklaart”

Uitlegging en verbetering vonnis

53

Uitlegging

- 793 Ger.W.: Onduidelijkheid of ondubbelzinnigheid
- Kan ambtshalve (!) (797 Ger.W.)
- Gedeelde bevoegdheid met beslagrechter (i.k.v. executiegeschil)
=> *Quid* gezag van gewijsde? Cass. 2 december 2021:

“Dat een verzoek tot uitlegging bij de rechter die een onduidelijke of dubbelzinnige beslissing heeft gewezen niet meer kan worden toegelaten indien de beslagrechter in het kader van een uitvoeringsgeschil die beslissing op datzelfde punt reeds heeft uitgelegd”

- ‘Verplicht’ (797 Ger.W.)

54

Verbetering

- 794 Ger.W.:
  - kennelijke rekenfout of verschrijving
    - => rekenfout moet blijken uit 'intrinsieke bestanddelen', bv. Cass. 16 januari 2020
    - => geen verschrijving die oorsprong vindt in stukken partij: Cass. 23 september 2020
    - => ook tegenstrijdigheid, indien kennelijke verschrijving: Cass. 8 februari 2021
  - kennelijke leemte m.u.v. verzuim om uitspraak te doen over punt van de vordering
  - inclusief verzuim van verplichte vermeldingen en formele miskenning Taalwet (!)
- Kan ambtshalve! (797 Ger.W.)
- Gedeelde bevoegdheid met beslagrechter (i.k.v. executiegeschil)
- 'Verplicht' (797 Ger.W.)

Aanvulling

- 794/1 Ger.W.: verzuim om uitspraak te doen over punt vordering
  - => Niet bij gebrek aan antwoord op conclusie: Cass. 7 oktober 2022
  - => Wel bij verzuim aantal punten te betrekken in beoordeling: Cass. 9 mei 2022
- Kan leiden tot een andere kostenveroordeling (Cass. 9 mei 2022)
- Termijn van 1 jaar na in kracht van gewijsde gaan vonnis
- 'Verplicht' (797 Ger.W.)